

Marja.

No

Antona Maltšewiſka.

Si polu walodas tulkojis

Sudrabu Edschus.

4816

I.

Wur, kasat, jahji tu, kà wehisch gar aufim fwilpo?
 Waj eeraudſiji ſaki, kas pa ſtepi zilpo?
 Waj ſtraujai eedomai tu iſtrakotees leezi,
 Un Ukrainas wehjam ſirgu pakat treezi?
 Jeb waj uſ mihtato, kas druwas malà gaida,
 Tu, dſeefmu dubinadams, nepazeetigs laidi?
 Tew zepure ais aufs un pawads brihwi rotàs,
 Un gara pihſchtu ſtrehmele wirs zeka lotàs,
 Kà leefma farkſt pahr tawa gihmja tumſcho plutu.
 Tew preeks par to, ka ſirgs beſ guruma un putu
 Un meſchonigs, kà tu, ar paklauſtbu aſln
 Streem, ſchkelbams ſtraujo weefuli, iſſteepis taklu.
 Behdi prom ar weſumu, waj ſemneeks tu jeb iſchumaks,
 So zitad apſweedis to ſtepu dehla rumaks.
 Bet, melna putnu tauta, tu, kas katru ſweizi,
 Pahr galwu greeſdamàs, un jautà ko un teizi,
 Tam abtrak ſawu noſlehpumu iſpauſt ſteidſi,
 So kaſats gatams juſt, pirms ſawu rinki beidſi.

II

Lee ſkreen un iſſkatas preeſch tuwojoſchàs reetas
 Ka wehſtneſchi no aiſgahjuſcho dſihwes weetas.
 Un ilgi pakawus un tahtu dſirde mana,
 So plaſchos klajumos ir dſika klufeſchana.
 Ne tareins trauze to, ne medneeks, jautri kleeɡdams,
 Lit wehjiuſch febri ſchalz, pee jemes wahrpas leekdamš, —
 Lit kapu gaudas dſird un to, kas guf ſem maureem

Us sawas wezas slawas sawihtuscheem laureem.
 Zif jestra musika, bet masak jestrs narwa
 Satus, kas behrneem wezo poku garu sawa.
 Bet kad tik ehrschtu zers ir wifs, to wini guwa,
 Ak! kura firde par to gan schehlās neeektuma? . . .

III.

Sau kasaks aislaidees gar wiseem aijs kraukeem,
 Kur willi flehptees mehds un tatars eeschmauz auteem.
 Sau klabt tas atmenim, tur zeffsch pahr kalnu meda
 (Reis wiltatu, fen, fen tas atpatak, sche beda).
 No galwas zepuri winsch pazehla un ftrehja,
 Trihs krustus pahrmētis, pehz stepu schigla wehja.
 Sirgs sprausla, eesweedsas, sirgs netur neatduras,
 Un dabas jaukumos ne mirka neusturas.
 Pa klintim kalna tehws steepj smalku fudrabsfiju,
 Un drofchais kasaks saprot kunga domu wiju.
 Schnahz needres attekā un rahmi trofchno dfinas,
 Kleeds naidneeks krumajā; — sirgs saprot kunga jaufmu,
 Un weeglat neaiffreen pa stepi bilās stirnas,
 Kā tas pa sahlaju ar neuffpeestu traufmu.
 Sehsh jahjeis, issteepees, te atkal lokā leezas
 Un, wingri iswijees, ais sirga sahneem teezas.
 Dā aisdrahsh stepu dehs. Sau preekschmeti top krehfli,
 Bet kasaks, sirgs un naktis par weenu tumfchu dwehflī.
 Ai! kas tam aisleegtu pa tehwu laukeem brahstees?
 Sau prom! Lai mehgina kahds winam patak drahstees.

IV.

Streen, kasak, fkreen, jo tew no kunga noteiffchana.
 Stahw weza, stalta pils, tur pahrmānu ir gana.
 Ar dehlu wajewods fen topa leelu naidu,
 Bet tagad farunas tas wed ar laipnu smauidu.
 Zif ilgi ir, kad te tik starbus wahrds teiza
 Un fatru preefu schults ar sawu wehfsmu weiza,
 Kas schkiru lepnumam pahr luhpam wirtin wira,
 Ka juhsmu afaras jo dauds un welki bira?
 Nu wifs ir zitadi, — prom kauna ihwe, schehlums,
 Mirds kunga gresnumi un fentschu gaumes zehlums.
 Starp daudsums mulschneeku, starp pahscheem, mahjineekeem
 Un sawas ziltfihmes un nama bruzineekeem
 Nakt leelās istabās, kas isrotatas glesni,
 Reis atkal wajewods, gehrtis bagati un gresni.
 Par schahdu godu tee tam augstas laimes klaigā,
 Tit, kā nedfiredams, tas ftatas dehlam waigā.
 Un kas tam eeffchā miht . . . ej melle pantos fihmi,
 Kad rahda meerigu un labwehligu gihmi.
 Tit dfidra waloda, tik isweizigā rofa
 Teem finama, un wahrds, preeksch kura kaktus loka.
 Bet ta, kas firde miht, ta neredf wiau azis.
 Un tagad, it kā fen, fen schahda brihscha smazis
 Pehz ilgām zeeschanam, tas firde atdarija,
 Kas pilnum pahrpilna no faldeem wahrdeem bija.
 Bet kad winsch, runadams, tik laipni dehlu wehro
 Un reisem pasmaida, kam winam azis swehro
 Preeks, kā kad kaislibas tas buhtu isbaudijis,
 Waj domu kaktinus ar mokam iswandijis

Un tagad atpūstos, — kad študru pūšni ari.
 At atpūstos? Jēb ar tīt karsto peeri raš
 Tur uslīzīs, tur durs to tuhštoseš dšellschnei aš . . .

V.

Līhds wehlat naktei wehl bij pilt moščas balšs,
 Un duhza stabules un greesās pošu walfšs:
 Bij šposčas medibas, pehž fentschu tradizijas,
 Uš galdeem šudrabs, selts, žaur runam joki wijas
 Ar jautru šaturu, un pameeloja dširdi,
 Šo pagrabs atwīru bij līhds ar kunga širdi.
 Un laimes šaulšchanas, kas wīhnam pakat lija,
 Pa reisei mušita trokšnigi pawadija.
 Bet fentschu gihmetnes pee šeenam gara laidā,
 Rā litās, šlatijas ar brihnišchanos šmaidā,
 Un azim nedšiwām pa reisei blišnaja
 Uš wīhnā šfurbušcheem un uššam kustinaja. —

VI.

Uš luhpam preekt miht, bet azim žita šina,
 Un šaut tur dšitumā fremt tabrpīnš šrdšapšina.
 Un kad reis līhšmotees tad šaudim atšateekas,
 Šr glaimi, lepniba — tās ihštas neišleekas.
 Raš ir pilt tā, kur tumša eenahufš
 Žaur robu palodam un tagad walda kluš.
 Wairs nepuščš stabules ar līhššmes tratu traufšmu,
 Un torni puhze šauz, šauz šawu šapu šaufšmu.
 Šedi laimi meega autš. Tīt šaut kur šabnu špahrnā,
 Kur wajewods, tad weens druhms, ihdšigs mahjup pahrnahš,
 Šauz bargi usazīs un draud ar naida ššahryu,
 Waj šlehpj to plakštimeem, tā plibte dšellschne šahryu,
 Wehl šoku trokšni dšird sem welwem atšitamees
 Un, šokeem šahjotēcš, šo gruhri nopuščšamees.
 Neweens tur eenahšt wehl naw drihšštejis beš šaujas,
 Tur doma apšlehytā kā leesma ahra šchaujas;
 Wehl nebijušā tur tas nespehšā mar bradat
 Un juhtas wehtrainās pa tumšu apšahet wadat,
 Rā kad tas naktt melletu pehž šahdas rošas
 No ššahufšmu draudšibas, — jēb ššahpet šawas mošas!
 Un kad no plakštimeem meegš, ištahutšš projam dodas
 Jēb leelā istabā kad pehšchnei karštums rodas,
 Tas logu gotištō tad watā gruhšch ar šparu
 Un škatas šahdu brihd uš šawu pulku baru,
 Pehž dotā mahjeena kas šawahufšchees teju
 Ar karogeem uš peesazito karā-ēju.
 Wīnšch taurēs klawšijas un kara dohžā trošmā
 Un širgu šweegšchana un wīhru tšchallā rošmā.
 Šauz štraujee hušari, grib šaujā ššreet, kā bultas,
 Teem šaule, žetotees no šawas rošchu gultas,
 Ar šelta bisu wīšmu auštras malu šelti,
 Teem brunas špihdošchās ar šposchu mirdšī weli
 Un šawu šaukumu tur brihnišdamās rauga.
 Tos lolo wehšmina, kas rihta dšesmas auga
 Un matus meitenem un pulšeem špalwas glahšta,
 Un masee putni teem par šauto rihtu šahšta,
 Rā jušmas pluhštin pluhšt no knahšjeem, rašas mišleem.

Tit ne preefch ta! . . . Wifch paflehpas aif loga itileem
 Un ehndas nihftofchās pehz natfchu fpeka fuda,
 Tā fapnis gaift, kad gars no meega waras huda.

VII.

Buhfch taure fignalu, un tuhftofch rotas kruftas.
 Dim dobji pakawi, jau kara druhfmas kufstas.
 Get rindas, waditas no fchaklā rindineeka,
 Zaur wahrteem gotifsteem pehz fawa karodsneeka.
 Dun ilgi atbalfs un welwes iftrizina,
 Lihds pakaws klajumā pa mihtu femi mina.
 Un to tee projam fcreen, top atbalfs wahja, wahja,
 Un bahlat eerotfchi wehl brihfcheem mirdfinaja.
 Bet tablat plafchumā, tur faule platu lofni
 Wif few jau atftahja, jo lihgfmu zef tee trofni.
 Mirdf raibais karogs, mirdf pah apbrunoteem bareem,
 Kas, it tā ehrgti, peld pa faules mirgu stareem
 Sarkft fpalwas tuhftofcheem, dauds dahrgakmexu laiftas,
 Uf brunam krafas wif un warawihfnes faiftas.
 Sprids azis ufwara, bet firfchu klinfchu kraujā
 Seed uftrizibas jeeds un wihrestiba ftraujā.
 Slaits ir tas jauneklīs, kas jahj preefch fchitās druhfmas.
 Waj flawa? . . . Mihla ta? . . . jeb tahdas ir tās juhfmas,
 No ta tam waigi twihft un atfarkft linu mati?
 Kas, auftas rofchoti, pret to ir dabas ftati?
 Schis fahrtums gaifchaf mirdf, ta flawas wifefchana,
 To newainiba topj no firfchu klufas leefmas.
 Tas fmaids — tā fmejas tee, kas, iiredseti, mana,
 Ka fkerubini dfeed tur augfchā flawas djeefmas.
 Wifch ftraujo firgu jahj un klufos pulfus wada
 Gar aifu ftahwumeem, kas wahjam reibas rada,
 Te pasuhd kruhmos, rē — te atkal winu galwas
 Pa brihfcheem parahdas, un lihgo kufchku fpalwas.
 Kahds preefchā gaidija un pamahja: — ar joni
 Tee klajā aiflaidās ar ftapu pawadoni,
 Ka pehdū eefpaideem, to nags, kas nekaltis, mina,
 Wehifch rafu ufpuhta, — ir fleeda nepafina.
 Tā behrni daschreis winas fmiltim aprufchina.

VIII.

Klufs, tufchsch ir atkal laufs, — wairs nawa brunineeku.
 Ka firdei truhktu tee, tā fchehl tai to pahrlleeku.
 Klifft ftats pa klajumu, bet tur tas tilai duras,
 Tur, meera apnizis, ne mirkna neufsturas.
 Pah druwu platibam kriht faules gaifma flihpi,
 Waj brihfcheem wahrna fcreen un winas ehndas ftrihpa.
 Jeb tuwā fahljajā dferd feena ahfi fchirftam,
 Tad klufs . . . tit gaifu redf fchur, tur no fwelmes dferftam . . .
 Waj pagahjibas domai fchini femes pufē
 Neweena peemineka naw, tur jauti dufet
 Un nolitt fawas fehrās uftrauktibas nafu?
 Nē, — femes wirspufē ne pehdas neatraftu.
 Bet winas flehpti truhd un ruhfē wezi prauli
 Un brunas un deefin no fahdam ziltim kauli.
 No treneem pihfcheem grauds tur fmetas fawu teefu,

Waj tahrpu tšchumeklis grausch gluschi swaigu meesu.
 Bet laukā domas klišti, kā pilnas ismifuma,
 Bes tahda pabalsta, bes noluhka un juma.

IX.

Sem leepam schēhynneeks fehsh un domā grubtas domas.
 Kas wezim firdi speesh un neiseet is omas?
 Lai melnais schupans wezs, tam barwas reiĭ bij sposchas,
 Kā azis tumfuschas preefsh tehwu semes moschas.
 Preefsh tehwu semes? Mi! kā meerā tam, kā kaujās
 Un fehdes trofshmainās un dšihru dseefmās straujās
 Tas wahrds bij swehts, un firds, kā putns pawafaru
 Pret faulti, lidoja us to ar brihnumwaru
 Bet juhsmu laiks jau tumfshs, — ai ne! pee meera steidsees,
 Un dšihwe titat fahp, bet winaas seeds ir beidsees.
 Un fšumjas bijufshās, un firdehtus no jauna,
 Sedĭ nezaurredsams auts no paredsama kauna.
 Bet kamehr firds wehl pufst tam, neaiskers par neefu
 Ta ligsdas uspuhšts gars ar atreebigu preefu!
 Lihds schupans mugurā wehl tam, un Deems to grības,
 Pee brihicha kaujā tam wehl wezais sobens sības,
 Un tad? . . . tas domaja un lepnu flatu wehra,
 Tur dušmas mirdseja, bet neewas bij bes mehra.

X.

Pee wina seeweete. Kam, kad wehl seedu laikā,
 Tas fšaištums mirdsina, kā stari miglas twaikā?
 Ne trahshnās drehbes ta, ne puku seedos tehrypta,
 Ta azu nepazet — un fehru drahnās gehrbta.
 Bet feja fšumjiba, bet galwa padewiba
 Ir noleekta, un fšmaids, — tā fšaida pazeetiba.
 Un ja ar peepeshi zaur tumfshu domu ehnām
 No tahdas atmikas waj domam waigi lehnām
 Tai eedegas, tad, kā kad bahla gaisma kristu
 Us atmens gihmetni, lai tik, tik neisdsistu.
 Šlaishts, maigs un zeenigs stahws, — ta zentās engtu barā,
 Urweenu jusdamās to swehtlaimiga warā.
 Bet debefs pumpurinsch, kā rudens falnas pluhsmās,
 Tai pluzin nopluka schis jemes faltās puhsmās. —
 Wehl wina zetā ir, fur nitnas wehtras fwaida
 Un semes pinekki tur' to, fo debefs gaida.
 Tai firds ir wainota, bet pašchu blahsmā raugi,
 Ta tahda pati ir, kā Mironjubras augi;
 Tee fšaištām trahsam wiĭ un mahna zetotaju,
 Winfsh schkeet tur nektaru, bet atrod pelnu trahju.
 Kahds fšumigs faldenums ir winaas leegā gaitā,
 Ne pahmetuma naw tai flatā, afru raitā.
 Mi ne! un atfartas no laimes faules reetas,
 Tit beigto zeribu meerigas kapu weetas.
 Reiĭ laimes lampa gan tai azis mirdsinaja,
 Bet, dseestot, gihmi tai ar duhmeem tumfshinaja. (Eurpmat wehl.)

Marja.

No Antona Matšchewska. Is poļu walodas tulkojis Sudrabu Čedšus.

(Beigās.)

XI.

Kas tās par taurem, kur tā sauž aīs turvā mešča?
 Kas tur par pulkeem drašč pehz fawa bara wesča?
 Kas ir šchis brunineeks, kam sobens schahdi strahdā,
 Kad breefmam zetu few un nahwes darbeem gahdā?
 Sirgs knapi semi fer, wehšč ween pa mateem dšihwo,
 Kas, plahni, firmoti, pehz komettrehtem plihwo.
 Bet zehld kustiba, bet stahwā wingri slaitā
 Ar straujo dedšibu sfreen bailes weenā laikā.
 Kā lauwa, kurai panemts lauwens, niknā sparā
 Rēz wīnu atpestīt, kad reds to kauschu barā,
 Kā mahte, kura waitš par behrnu negaid stū,
 Aīs leela preeka kuhst, no jauna redsot wīnu,
 Ar schahdu lauwenes un mahtes juhtu jaušmu,
 Ar sposchu sobenu un sibenšchwihtras trauffmu
 Preešč dšihwo pilnām it kā tahda mahšcha azim,
 Un baitu, schēhpineeks, islausees bšauram trazim
 Ar saweem kareiwjeem, pee snota fahneem stahjas;
 La pirmāis sweižeens tew, uspuhstam tanam, klahjas,
 Skreen pokt, — tatari sīnkahri brihnas, gaida,
 Bet wezais rumaku teem strauji kruhtis šwaida,
 Te pehšchi atkahpjas, kā pakawedams brihdi,
 Tad atkal pakaweem tos neschehligi mihda,
 Lihds, laiku noskatijis, ar eefwehtito dšelfi
 Pa kalleem paganeem no wīšas spēhjas belsa.
 Sem weikleem treezeneem pehz galwas galwa guldas
 Ar azim pahrgreestām un schupstiedamas muldas,
 Te wēšas, schaunas plehšč, bahl, ijdseest, bet no stahwa,
 Kas nekustedams sehšč, schahz augšchup ašns strahwa!
 Bšau naidneeks schaufmigi, juht, behgot, garee piškī,
 Un, sfreedams ordam lihds, nes bachmats tana lihki,
 Dsen breefmas meschonus, rihb ragi, kauju taure,
 Dsen jaunee kareiwji, teem pirmee pakat aure,
 Brihščē, šwilpo, dširkstes schēhst, sib, schwihgstot, sweeds un waida,
 Un flawa putekfaina posta galu šwaida.

XII.

Mas žihna ilga wehl, — leels daudšums guhstis tajā,
 Wehl wairat kritušchi, bet behgtus waktis wajā.

Pa semi ismihto, pluhst ašiau waj strauteem,
 Gut poli, kasaki gar stepu ordu kauteem,
 Teem tagad palikt tā, tā kuzi nokrituščhi,
 Uš debes̄s dwehšles trauz, bet sirgi iščlihduščhi.
 Pa piščhteem kireres un turbani, tif sobens̄
 Pee saħneem ustizams, ar ašinim un robens̄.
 Ğhi, tu, kas augtus baud, ko brahtu duhščha guwa,
 Ği, dšird to gawitu, kam uswaras flawa kkuwa!
 Luht, tā starp lihšeem, kas jau meelo tabru paimi,
 Sem jestree ĝihni sauz us wina nahwi laimi!
 Bet peeres̄ farauktās, top gaisčas preeka sauksmā,
 Kas aisdun atbalšim, tā peħkons dobjā trauksmā!
 Ği, nedreb, buht ar teem itweenam zeenas peedos, —
 Apšlakta ašinim, to drošma kraščħnos seedos!
 Bet ja tew bailes ween dar dšihwič's seedoššana
 Par brahteem, tehwiu, — ja nawa jaudas gana
 Teem wišu upuret, tad wineem wajga tewis,
 Tad širdi pastatees, un iščihšees tu fewis.
 Pee apbrunotas kruhts ej droščhi glaustešs klahtu,
 Un bruhzes noščħuštii ar atšinigu prahtu.

XIII.

Ar saču mauru klahts, meščmalā kalniščh bija,
 No lauku eglitem tas šmarschu isplatija.
 Tur beħsti lihšuščee eesčh sawas baltas rotas
 Un šprogās raudaja, no wehšmam eelihgotas,
 Rā fentschu meitas tur, kur atdus diščwaroui,
 Bet wina pakreščħos seed balsamišči kroni.
 Tur uswaretaji ar ĝuštineeku baru
 Ğet atpuhštees, jo šče jau tā, ka preeku wara,
 Tā behdas, ĝruhtibas, kauns, flawa — ĝurdu dara.
 No preeščhas ugunšĝreħš wehl brihšcheem šħaudas, dširdams
 Un nahwes̄ gaisčhumā us kara lauku kridams;
 No magurpušes šis, aiš tura šaule šlihta,
 No winas atšarkas tā weenās leesmās twihta.
 Sau kraščhas šħa dšist, jau kraukti šapulzejās
 Baħr lihšeem, ĝreesdamees, un, troščni zetot, rehjās.
 Šahw fargi islittee, ap šħirteem kauščhu kħada,
 Bet sirgi, ehšdami, tā bruku troščmu rada,
 No tables dširdamu; tā ehrglis baltu špalwu,
 Sem beħrša šħħeħpnees̄ feħš ar neapšegtu galwu,
 Širms, wezs, bet flawas pilns. Winšč snotu šmaideem šweiza —
 Tas druħmigs kħufeja — un tam šħos wahrduš teiza:
 „Deħs! — jo tad tuwu šaištis tu ar manu širdi,
 Tad winā weeta tew, un deħla wahrdu dširdi!
 Šħodeen mums šaweħrts wišs tā laimes pamedeenā,
 Mans Wažflams atdabuhts, no jauna poli zeenā,
 Jo tatars̄ šħdragats un briħwa Utratna,
 Tā manam ĝħjumam fortuna lawrus šħħina.
 Bet kad nu dwehšelei, šħheet, wišs, ko wina wehlaš,
 Kam tad peħ uswaras tew azis tā ka šħehlas?
 Luht mehnešs lez, un tew ap peeri flawas wijums,
 Lai tagad širdi ar' tad noteek ĝandarijums.
 Lez širgā, wefels̄ šħreet, kur šeerwa ustizamā
 Rehž tewis ilgojas un wišs, kas manā namā.
 Ğš weetu apiħščhu deħt iščħteem un rihtu

Subs freiffchu pakaweem ap agro gaismas fwihtu.
 Streem, rumats dedftgais tem' aifnefis it lehti,
 Tad freifts! lai allafchin, kà es, Deems tewi fwehti."

XIV.

Snots steigschu pazehlàs un wezo norozija,
 Par to tas firfnigi tam rotu patratija.
 Jau firgè ar jahnneku pahf kotu ehnàm ffehja,
 Bet ffehneefz luhgfhanu, kà parafz, notureja.
 Streem jaunais Wazflaws, laifch, ij pafkatitees jaufti,
 Ka tahku mugurà tam paleef plafchee laufti.
 Uf mateem fudrabs kriht un fpalwam, mirdfinadams,
 No brunam mehnefs fib, ar otru gihmi mahdams.
 Zif jaufti klufumà, kas dabà walda, dotees
 Uf fawu mihtako, pehz winas febrojotees,
 Un katru leetu fweilt, kà mihtu fepafinu
 Un winai garam ffreet ar ilgefchanàs dfinu.
 Tad falda musita no ftepu lafhtigalas,
 No warschu kurffchanas un uhdens leegas fthalas
 Ar dshwàm, juhfmigàm un jeftri fehràm fkanam,
 Teiz fawu noflehpumu modinatàm maxam.
 Tad pufes mihtigàs dwefeh fawu fmarfchas pluhfmu
 Un fkmufas klibdina ar weeglas dsefmas puhfmu.
 Un gaischà dwehfele, it kà atfwabinata
 No meefas faitem, nu uf debefs pazilata.
 Tad dabas mahmufa ar tewi wifü dala,
 Wifs fmaida, preezajas, un lihgmibai naw gala.
 Tad flehptà sobeni ir fauna aifmirfhana,
 Labs prahts no fkata mirds, uf mehles peedofhana.
 Tà Wazflaws aiflaidàs, fwehtlaimigs, kà tad fpehji
 Zaur dshwes sehgelem tam brabsàs pehrkonwehji,
 Kà tahds, kam negaift te weenaldfigi tapa,
 Lai nitni ploftos tee ar' wirs aufta tapa.
 Un tà winfeh aifsteidsàs, bet eedoma, kas malda,
 Ka fapnu laimiba lai semes behrneem falda,
 Af, pafstahw mafu brihd! Te atminas jau walda, —
 Tàs moda pagahnti, un fmarfchu autam zauri
 Driht firdi nemeeru fthufst ihfteniba blauri:
 „Af, ta tif flahba bij; bet taf bel maiftes balfta
 Wihft glehmweis miju augs, faldaugtus wehji fwalfta,
 Un wini bojà eet, — un kas? Tàs paradifi
 No jauna atrada, bet pameta tif driht.
 Preefeh kam? Tif flawas deht, kas fkan, bet nefwer fmaida
 Ne weenigà, kas to no mihtàm luhpam gaida.
 Kad maf jel eemefts tam litu bihtees buhtu?
 Bet tiklihds wehtra prom, jau pahrnefts gaischu juhtu,
 Jau aifmirfz, zif ruhfts bij laifs no ehdam kufwis,
 Glehws, laimef ifrahwàs, fo weegli buhtu guwis.“
 Af! tahkat ahtri ween! Pahf dadscheem, grahnjeem meegdams,
 Streem tumeffch ifsteepees, klaf pakaws semi treekdams,
 Spihd brunineela fthaws un fahdfchineela domàs
 Pehz wehtras eedrahfchas, — fhis, nefapradams, stomàs, —
 Ha, ha! pirms atjehdsàs, jau jahjeis prom ar ehnu,
 Tif teifa palifa pehz ta par leetuwenu.
 Tà ffehja winfeh, te druhts, te laimes jaufmàs klufdams,
 Staitz, breefmigs, — pareijs tehls no mirtigajeem buhdams.

XV.

Sirgs beidsot atduhras pret wahrteem, apklahts putu,
 Un sweegdams klanijās, no nahsim gruhsdams futu . . .
 Bet, lai gan mehneš gaischs, neweena neredseja,
 Ne puifšs steidsigi tam pašneegt kaphpli strehja,
 „Wairbuht jau toti wehls, lai dus to ruhpes speeda,
 „Ta, sirgu peeseedams, Saun-Wazflaws fewi speeda.
 Un laimiba, no ka firšs lihgfma top beš sīnas,
 Ko juht, kad pukstet drihs tai lemts pee lihgawinas,
 Ar gaischu skateenu, kur bailem wairs naw weetas,
 Ar preeka steigšchanos, uš nama durwim eet tas.
 Al! zil tas jaukuma un glaudu scheitan baudis!
 Wehl brihtinsch, lihgfmafais tas buhs tad semes laudis!
 Par engeteem! Wīnsch sīt — weens — diw — un trescho reisi,
 Trihs reises atbalkšs tam atšauzās pareisi,
 Tad atkal wišs bij klufs, — no kahda ij ne minas,
 Kas snauschot gaiditu par brunineeeteem sīnas,
 Ne gaismas tumšbā, ne pehschnas ahtras runas
 Uš durwim aisslehgām, ne weiklu soku dunas.
 „Al! meegs teem pahrať zeets! . . .“ Wīnsch prahto nesawaldams,
 Ka zeksch ar sobenu pahr fleegfni weegli skaldams,
 Bet tuhdat atjehdsās, ka waras darbi buhtu, —
 Waj wīnu istrāuzet, lai fewim meeru guhtu?
 Lai labat nobeidsas tam kruhtis aukū gaita,
 Kad ta tīť palīktu no wīnas trosfmas raita!
 Wehl klaudseens klufs, tad schfirās tas no azu rauga,
 Jo firšchu debefis tam engtu juhtas auga —
 Ta pašchaisleegšchanās, un rahms no durwim gabja,
 Pa brihscheem stahdamees, waj klusa wehl ir mahja?
 Uš pilno mehnešt tas raudsijās un blahwu,
 Kas milscheem krehšchoja uš sahles wīna stahwu.
 Kam šaldā klufumā tas gaischu zeku mehro?
 Al, azis muhschigi tam mihto šauli wehro!
 Top štumigs brunineets, ka eeraudšijis sīhmi,
 Kas nirgam waibstija ta uspuhtušchos gihmi.
 Un štumiji domadams jeb ar' beš domu wehras,
 Geksch juhtu mutuka, kur nemeeri un sehras,
 Kur mihla, atminas un laime — wišs tas mahja,
 Ap namu guťošcho tas klufot apfahrt gabja, —
 Kas slehpa dahrgumu, mehms, ka sem kahda lahsta,
 Behz nolahdetas pils ij arabeeschu stahsta.
 Bet kas tas? zerejis un isschaubijees gana,
 No gutamistabas wīnsch beidsot trokfni mana,
 Redš, logs stahw atwīru un aistars weegli plandas,
 Šstahrts pret maldoneem, kas nakst apfahrt blandas;
 Ar kautram wehšminam tas, uspuhšis, ahra sweešchas,
 Te wīnas eekschā welk, te atkal pretim bleeschas.
 Al! kahda kareiwim pa dšišlam uguns rita,
 Bet laimes atšarkums uš šarsteem waigeem frita.
 Kas trako eejuhšmi gan scheitan uswaretu?
 Wisleelais tikumneeks un atmens to tīť špehtu,
 Ne šchis, ne tas — wīnsch prata kaujā sīt, kas preekšchā,
 Un mihlet, uštizet un juht . . . jau Wazflaws eekschā.

XVI.

Uš gultas apklahtas guť seewa tumšchās sehrās.
 Waj semes meegā azs tai pušlīhdš kopā wehrās?

Nekahdas ehtibas, kas gutu maigu dara,
 Un, it ka pshawust to buhtu pehshna wara,
 Wehl gilmi silgana bij wifas motu pehdas,
 Lai meefas istteptas, schheet, snauda ka bes behdas;
 Tik garas matzirtas nu schā, tā isfwaiditas,
 Ne ka no mihlas kad tās pihnes daiti pihtas;
 Ta baigi uspuhsta, it ka zaur gribeschānu
 Par kaut ko fuhdsetees, — tik mutei klufeschānu
 Spehs stiprat usspeedis: bet mehnefs mehnefnizi
 Us drubmo usmeta ar staru skumjo trihzi
 Un tahdam schehlām stahra pusaismeegtas azis,
 Ar tahdam mihto stat', kas pehz tās wolti smazis.
 Jaun-Marja daitā ta! Stahw Wajflams winas preefschā,
 Tai semes laimi dot, — tik kas tam noteet eefschā?
 Jaun-Marja daitā ta? — at, tahda pabrwehrtufes!
 Waj wina weetā tahrps nu tai pee kruhtim dufes?
 Us brihdi brunineefs no dihwem faishtis kuwa,
 Drihs garš jau uswaru pahr meefas trihšam guwa.
 Winšch noleezās pahr to, us luhpam luhpas speesdams
 Un wifu šaldumu is šrds pahr wiku schteesdams.
 „Waj, dahrgā Marja, tu jau tur, kur šahpes newaid?
 Un mums nu laime ir.“ — bet atbalš noschalz: „newaid“.
 „Wairs nebihstees, ka muhsu juhtas tahjam spahrdis, —
 Tehws muhsu faites fees,“ — bet atbalš noschalz: „ahrdis“.
 No jauna modidams, ar aufē klastu glauschās;
 Neweena puhta tai pahr luhpam neislauschās.
 Tik galwa, peepefchi us kruhtim noweldamās,
 Pret brunam atstās, ar waidu atšaudamās.
 Tās glahbas šauza un pa namu apfahrt krehja —
 Tik dohjas atbalš no šenam atbildeja.
 Te aufa zeriba, — waj, rast, neaisdwestu
 No azim krehšlibu, kad wiku laukā nestu?
 Un mihto pazehla no gutas stiprās rokas —
 Ar tahdu stihwumu tās šermens tagad lotas!
 Ne winā wingrumā, kas mihti klastu ktaujas,
 Bet geuru smagumā, kas grehti wirsū graujas,
 Tai rokas šekanas un galwa, meefa stihwa
 Un schaufmu pilna, lai gan dahrga wehl, ka dšihwa.
 „Wai! uhdens, uhdens šchurp!“ tās šauza, štauri kleezdams
 Un durwis dšihwoklim ar trofni ahrā treekdams.

XVII.

Bet krehšlā šahlajā ka weegls trofnis dširdams,
 Rahds isbahsch zepuri, zaur lapam zetu schkirdams,
 Tad galwa izzetās un šermens stahwu trauzas
 No jaunā pušena, kas bahra behrns šche šauzas,
 Un needrēs gaididams bij flehpis waigu sehro.
 Ar skumju skateenu tās brunineeku wehro,
 Schis kuslo jaunibu ar brihnischanos mehro:
 Waj baitu turets tur, — jeb klufums sehnu weiza —
 Kas šin? no beesokna winšch isnahza un teiza:
 „At, nesauz uhdens ar tik ismifuschu baifmu,
 „Tur krahšchnums isdšifa ar jauko azu gaismu:
 „Jo maffu reebigu te bija pilna mahja,
 „Tās wiltu šekatas to mahrlā šlihzināja.
 „Bet kas reis aistizis turpu,
 „Muhšcham wairs neatnahšs šchurpu.

„Brom wiß mahjneeti, — tee weeni maffas trentat,
 „Biti pehz preestereem un zits ar feewam tentat.
 „Un nams ir tagad klufs, bet eekams blahjima paees,
 „Ar djeefmam, wihraku tur nahwes kalpi faees.
 „Bet kam rofas tee frusteem falifs,
 „Muhſcham pee wineem tas palifs.
 „Muhſcham! ai bahrgais wahrds, no kura dwehſle ftuma,
 „Kad ſchehlu atbalfs tas no grubta ſaudejuma!
 „Gan mihlâ, draudſibâ un daſchâ labâ leetâ
 „So beeſchi atkahrtots, wiſch tit eefſch kapa weetâ;
 „So kas reis aiſtizis turpu,
 „Muhſcham wairs neatnahſ ſchurpu.“
 Uf pirſteem pazehlees ar ſawu maſo ſtabiwu,
 Pee brunineeka auſs ſehns muti zeeſchi krahwa
 Un teiza, teiza tam, bet brunineeka fejà
 Melns mahfons uſſahpa, kâ nakti aiſas lejà
 Tad pehſchmi duſmiba, kâ pehrtonleefma baiga,
 Ar neewu eedegâs uf aptumſchotâ waiga,
 Lihds winâ iſzehlâs ta neſchehliba drubmâ,
 Kas ſahrku wehle tam, kam waina wina kkuhmâ,
 Un ſaites ſwehtakâs grauj ſawâ dwehſles peklê,
 Kad ſchulti nahwigu wiſturwâ ſirdi mellê.
 Lihds beidsot wareni ta kahre dſihwa kkuwa.
 Pehz aſhns, waimanam un wiſa, no ka druwa
 Top mahjas eenaidam, kas trato ſchauſmu leefmam
 Un grehku atmakfâ wehl breeſmigatâm breeſmam!
 Bet kad to ploſſja ſchis neſchehligâs mokas —
 Wiſdahrgâs laimes poſts no ſwehtſchanu rofas,
 Mi, kâ ar nekreetnu bet taiſnu atreebſchanu
 Get ehdas draudſigi ar tratu iſmiſchanu!
 Bet ſahpes wiſas lihds ar mofu pahrlleezibu
 Pluhſt kopâ apſina par liktens negroſſbu,
 Gan maſat juſtâ, tur jau ſirdi iſchuhſtas dſehla.
 Luhſt peemehrâs dſihwakais no Laokona tehla.

XVIII.

Tâ juda Wazſlawam it wiſs, kas kreetnu dara, —
 Preeks, laime, titumi un ſirds preekſch kauſchu bara.
 Netad wairs nezels tâs no meega ſtuhpſta ſina,
 Kam kauſchu tikumus bij aiſſtahwet preekſch wina,
 Kâ ſchſihſtais aureols un ſaldais engta ſtareem
 Kâ apſegs mirdſeja pahr ſemes wiltus gareem.
 Tâ Wazſlawâs palika nu weens ſchaî ſweſchneeziâ, —
 Zit tumſcha iſlitâs ta Marjas iſnihziâ!
 Wiſch ilgi ſtahweja pee mironeſ, pilns ſchehlu,
 Pee mihtâs kapa redſ tâ atmens mehmu tehlu;
 So niknâ naida ſchults ar wina breeſmu darbu
 Preekſch ſtumju aſaram bij dwehſeleti par ſtarbu
 Schis ruhktâs domas to tit wiſai kuſtinaja:
 „Kam laudim tizeja, kam no tâs projam gahja!“
 Tit tad tas gihmi tai kâ pahrmatumu ſchſita,
 Kas, nahwes zihnina ſaſtindſis wehl tur mita —
 Pirno un pehdigo — un ar to iſteizeenu
 Ka wina laimi tas, un ne tit Marju weenu,
 Ir ſewi ſamaitajs, ſirds atkal nehmas puſſtet,
 Un, waigu aiſſlahjis, kâ behrns tas ſahka ſchukſtet.
 Bet beidja drihs, jo ſirds, kas peewilta un ſchauſta,

No posta indewes tuhlin jau tapa grausta.
 Bij wehja dewise, kas augstai dwehšlei tita,
 Bet farwu domu mozekkus, ta kaunā lifa.
 Šhis straujais jauneklīs, waj ismeflīs nu šcheitan?
 Ah! labat jautā, ko der labšrdiba teitan?
 Kur tas, kas mibšch un leels, tik brihdi tā dimants laistas,
 Kur behrnu laimiba pee wezo nahwes faistas,
 Kur mihlē tuwafu ar škaku isliškchanos,
 Bet wiau laimi škusch un apšweiz neweiškchanos,
 Kur muhšcham atmata šahw augstu dšaku druwa,
 Kur šwehtfu apgehrbu, kas goda, negods gruwa,
 Kur weens pats šalvums tif, — prot, šawštarpigā traufmā
 Štarp radu dwehšfelem, kam šakust weenā jaušmā?

XIX

Šchāi tumščā beesofni, šchāi jubtu druhā grubmā
 Preešch weeneem šastingums ne drihš nahš laika pluhšmā.
 Pehz lapas lapa kalst, un tif tad rudens deenas,
 Nā firmeem ošoleem wairs wiau naw ne weenas.
 Bet žiteem dšihwes twans dšen kopā nitnu aušu,
 Kas pehrkongrahweeneem drahšch prom pahw tufšcho laufu.
 Tad atkal šaule špihd, un reišem leetas ari,
 Ka šakaks wehl tas maurš, ko apšpihd šposchee štari.
 Bet tuwaf štatotees, sem weenlihdšigā sega
 Tak redššs šwilumu, kas šaules šwelme dega.
 Un tokā šibenis tad ferdei zauri gabjis,
 Kas dšehšt drihšit uguni, ko pehrkons dedšinajis?
 Un tā tad kupšs koks plešch leefmas aušas puhšmā,
 Šchāi jubtu beesofni, šchāi tumščā, druhā grubmā.
 Kas jaunam Wazflawam no dšihwes wairs ko prašt?
 Gruht buhtu istultot, un bailes wifu lašt.
 Širšs tumščā segta tam ar ašnainu aušu,
 Gan! ko mehš mantotu, tad to no bruhzem rautu?
 Kam wišs, wišs pašudis, — tif weenu tas šche guwšs:
 Ne laiks, bet leefmas isnihžinās winā gruwās.
 Un brihdi pamesdams uš Deemu dwehšles treefu,
 Ar mašo draugu jeb ar jaunū eenaidneefu
 Tas meefas dšifuschās uš klušo namu nefa,
 Bet mehnešs miglu tam no tumščām azim dweša.
 Šur reiši beidsamo to Wazflawš guldinaja,
 Tās pantu nešpehju ar juhšmam pašargaja,
 Šai matus šalita un šakahrtoja kreokas,
 Šo kaunai šinkahrei ir nahwe apmelst šokas.
 Tad šfumju šlateenu wehl winas waigos wehrās,
 Šai šchēirščanschēlabas, bet ari jaušma twehrās
 Šar drihšu tiffchanos, un ismišumā mehma
 Tās moku nošhmes it wišas wehrā nehma,
 Tad, twehris šobenu, kas šchwihgšteščanā štrauja
 Šo breešmigs, treešdams, buhš un lihšim paliks šaujā
 Winšch isgahja, — tif šeis wairs nebij šahju ehšdās, —
 Tad širgā ušlehja, un sehns ar wiau sehšdās.
 Bet kas šchis šfumigais un noraudajees jaunais?
 Waj wina lištēs gars? Šahšs engels jeb pats kaunais?
 Waj mokas iswanda jeb lihšit šfumst? Kas šina, —
 Sehns apšehrās tam, un tee ašteem projam dšina.

XX.

Trihs basniztorni mirds eefsch tabtās Ukrainas,
 Tschulst seemas pahtarus un bareem sapulzinās:
 Swan sehni pulksteneem, few peknu solidami,
 Waj behres, krustibas — naw laudis aizinami.
 Sehrautos basniza, un sahrks us katafalka,
 Deg swezes, lihpinas, stahw klusa wahrdu schalka.
 Ka zehlais stahws tur guf par krustu, mehmu garu,
 Us grihdas nometees starp stakahrigo baru?
 Ka brunneezigā kruhts tur fewi pihschtos wahrta
 Un padewibā, tai, no schults kas neaisstahrta,
 Lai gan wisbahrgata ta sōda rihtstes schaušta.
 Ar klusu bijibu pee semes zeeschi glaušta?
 Winsch bahls, kā swetschu swehls, kas tam ap peeri schaudas,
 Un dšiti skumigs, it kā behru dseesmu gaudas.
 No pasemofchanās, kur tijibā tas plazis,
 Kā nakti Sahna tahrps, tik spulgo wina azis.
 Ah! wezā schkehpnēeka schij firmā, smagā galwa,
 Jau seemu saudeja, nu meita nahwes balwa.
 To tapehz schuhpoja, lai sahrks par gultu buhtu
 Un rotu pirka tai, lai lihka drahnas schuhtu?
 Un brihnums! nejuhtigs tas lifās te parleeku,
 Kā tad jau bauditu ar meitu debefs preeku,
 Un tahds ar wehlat bij, — ne suhdšiba ne gaudās
 Bahr luhpam wibtuschām ne wahrdinsch neispaudās.
 Mēka no asaram flats lepna is nerahdija;
 No laudim behga winsch un weens ar Deemu bija,
 Un laikā nolikta itdeenās flepschu gahja,
 Bet eekams sahka tumst, jau atkal bija mahja.
 Reij, pahri pusnaktei, wehl schkehpnēeks nepahnahja,
 Ka fargus modrigos jau nemeeriba mahja.
 Tad taures sahka faukt, — kā lihstes schautas bultas
 Bij ahra brunneeki is eeflditas gultas.
 Nur dšihwes beedrenes un meitas diwi kapi
 Us preefchu fatuzis, winsch zetos atrasts tapa.
 Tas pats bij saldais smaidis us nowihtuschā waiga,
 Tee paschi bahlais fejs un azis leefma naiga,
 Sj uhfas, naidneeku kas beedinaja btauri,
 Sj melnais schupans, — tik, kad puhta wara tauri
 Kaut tur no tahkuma, tas schkehpa neaistika, —
 To paschu nemeers nu us muhschu meerā lifa
 Un klusa skumibā trihs kapi eeaizina,
 Un tuffcha, druhmiga ir krahschna Ukraina.

INSTYTUT

BADAŃ LITERACKICH PAN
BIBLIOTEKA

00 330 Warszawa, ul. Nowy Świat 71
Tel. 26-68-63

F.
4816

